

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Exempel på tentamina i Praktisk filosofi: Grundkurs

I detta häfte hittar du exempel på tentamina som lämpar sig bra att öva sig på inför skrivningarna. Det är viktigt att vara medveten om att frågorna som kommer på tentamina kan variera från år till år.

LUNDS
UNIVERSITET

Examinerande lärare: Dan E

Varje fråga betygssätts från 0-10. Siffrorna står för i hur hög grad mätt i tiotal procent som svaret uppfyller kvalitetskraven. 2 motsvarar alltså 20%, 8 motsvarar 80% och 10 motsvarar 100% nöjdhet med kvaliteten i svaret.

Bokstavsbetygen A till E bör alltså förstås i procentsatser. För att bli godkänt krävs att svaret till minst 50% uppfyller kvalitetskraven. A står för minst 90%, B för minst 80%, C för minst 70%, D för minst 60% och E för minst 50%.

Sammanlagt kan man alltså på **hela tentan** få 60. För A krävs minst 54, för B 48, för C 42, för D 36 och för E krävs minst 30.

Tentamen i praktisk filosofi:
Moralfilosofins historia
FPRA12, FPPA01 , FPRB04 ,
2015-10-02

Norman: *The Moral Philosophers*:

1. Förklara skillnaden mellan substantiell etik och metaetik. Vad menar Norman är förklaringen till att så många filosofer på 1900-talet företrädesvis sysslat med metaetik? Vad anser Norman om distinktionen?
2. Förklara vad Platons idélära går ut på. Vilken var Aristoteles' inställning till idéläran som grund för moralisk kunskap.
3. Redogör för Aristoteles' doktrin om den gyllene medelvägen.
4. Redogör för Humes teori om moraliska dygder.
5. Vad menar Norman när han säger att Kants universaliserbarhetskrav är ett konsistens- och opersonlighetskrav, men inget opartiskhetskrav?

Det tre artiklarna:

6. Harry G Frankfurt har en hierarkisk modell av viljan. Beskriv hans modell. När kan man tala om fri vilja enligt denna modell?

LYCKA TILL!

Obs! Du måste uppvisa giltig legitimation!

Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Omtentamen

Kritiskt tänkande och tillämpad etik

Kurs: FPRA12 och FPPA01

Datum: 1 december 2023

Examinerande lärare: Henrik Andersson

Maxpoäng: 40p. För E krävs 20p. För D krävs 24p. För C krävs 28p. För B krävs 32.
För A krävs 36p.

Språk: svenska eller engelska.

DEL A: TILLÄMPAD ETIK

- 1 (4p) Redogör för Singers diskussion om rasism.
- 2 (4p) Vad anser Singer om att döda djur för att äta dem? Redogör för hans resonemang.
- 3 (4p) Hur resonerar Singer när han säger att de rika nationerna har det största ansvaret för att stoppa klimatförändringen?
- 4 (4p) Presentera Thomsons resonemang kring abort. Vad anser Singer om det resonemanget? Argumentera även för din åsikt
- 5 (4p) Hur argumenterar Singer för att vi har en skyldighet att hjälpa folk som lever i absolut fattigdom? Redogör för två möjliga invändningar som Singer presenterar och förklara hur han sedan bemöter dessa invändningar.

DEL B: KRITISKT TÄNKANDE

1. (3p) Vilka tre kriterier ska man ha i åtanke när man utvärderar ett argument? Och vad innebär det att premisserna lever upp till dessa kriterier?
2. (3p) Redogör för en teori om språklig betydelse samt dess fördelar och nackdelar.
3. (3p) Vad bör man tänka på när man utvärderar ett argument där premissen hänvisar till en auktoritet?
4. (4p) Vilka misstag kan begås när man försöker att ge en definition? Ge exempel för varje misstag.
5. (4p) Är följande argument deduktivt giltiga? Motivera ditt svar.
 - (i) Om det är förbjudet att döda friska spädbarn så lever vi i en totalitär stat. Om vi lever i en totalitär stat så bör vi göra väpnat uppror. Alltså om det är förbjudet att döda friska spädbarn så bör vi göra väpnat uppror.
 - (ii) Om du är klimatskeptiker så upplever du befolkningsökningen som oproblematiserbar för miljön. Du är inte klimatskeptiker alltså så upplever du inte befolkningsökningen som oproblematiserbar för miljön.

Tentan fortsätter på nästa sida!

6. (3p) Förklara vad följande begrepp innebär. Ge även exempel:

(i) Ekvivokation, (ii) analytiskt påstående (eng. analytic statement), (iii) sluttande planet (eng. slippery slope), (iv) ad hominem och (v) åberopande till popularitet, (vi) nödvändigt villkor

Lycka till!

Tentamen

Kritiskt tänkande och tillämpad etik

Kurs: FPR A: 12

Datum: 25 oktober 2023

Examinerande lärare: Henrik Andersson

Maxpoäng: 40p. För E krävs 20p. För D krävs 24p. För C krävs 28p. För B krävs 32.
För A krävs 36p.

DEL A: TILLÄMPAD ETIK

1. (5p) Redogör för Singers jämlikhetsprincip och förklara varför den inte alltid leder till ett mer jämlikt utfall.
2. (5p) Finns det moraliskt relevanta skillnader mellan människor och djur enligt Singer? Kan ett djurs liv vara av mer värde än en människas liv?
3. (5p) I sin diskussion om rika och fattiga så påstår Singer att det förefaller att vi alla är mördare. Vilket resonemang för honom till den slutsatsen. Är slutsatsen riktig?
4. (5p) Vad är Singers åsikt om spädbarnsdödande? Håller du med honom? Argumentera för din åsikt.

DEL B: KRITISKT TÄNKANDE

1. (3p) Vilka kriterier ska man ha i åtanke när man utvärderar ett argument? Vad innebär det att premisserna lever upp till dessa kriterier? Ge även exempel på premisser som inte lever upp till kriterierna.
2. (4p) Redogör för två olika teorier om språklig betydelse samt förklara deras fördelar och nackdelar.
3. (4p) Vilken typ av definition och vilken metod används i följande definitioner? Finns det något problem med definitionerna?
 - (a) Frihet är bara ett annat ord för inget mer att förlora.
 - (b) Har man ett sockerberoende så äter man mer än 100 gram raffinerat socker om dagen.
 - (c) Med "filosofi" menas vanligtvis vetenskapen om grunderna för vetande och tänkande.
 - (d) Black metal är en form av hårdrock med tematik som kretsar kring djävulsdyrkan.
4. (3p) Förklara vad följande begrepp innebär. Ge även exempel:
 - (i) falsk dikotomi, (ii) analytiskt påstående (eng. analytic statement), (iii) halmdocka (eng. straw man), (iv) post hoc felslut och (v) guilt by association, (vi) nödvändigt villkor

5. (4p) Är följande argument deduktivt giltiga? Motivera ditt svar.

- (a) Om djur saknar förmågan att känna smärta så får vi äta kött. Djur saknar inte förmågan att känna smärta och alltså så får vi inte äta kött.
- (b) Om du inte vill begränsa yttrandefriheten för att öka tryggheten i Sverige så är du inte en sann Sverigevän. Men du är en sann Sverigevän. Alltså vill du begränsa yttrandefriheten för att öka tryggheten i Sverige.

6. (2p) Vad är skillnaden mellan deduktiva argument och induktiva argument?

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamensdatum: 2023-12-18

Kurs: FPRA12, FPPA01

Examinator: Andrés G. Garcia

Maxpoäng: 40

För att bli godkänt krävs att svaret till minst 50% uppfyller kvalitetskraven. A står för minst 90%, B för minst 80%, C för minst 70%, D för minst 60% och E för minst 50%.

A=36-40; B=32-35; C=28-31; D= 24-27;

E= 20-23; U= 0-19.

Moralfilosofi

Timmons

1. Timmons bok innehåller ett kapitel om etisk relativism och ett annat om etisk partikularism. Redogör för distinktionen mellan dessa perspektiv och illustrera med hänvisning till ett valfritt etiskt problem som du själv har formulerat. (5p)
2. Det hävdas ofta att människor bör behandlas jämlikt och att alla dessutom har ett moraliskt värde. Redogör för de breda skiljelinjerna mellan den klassiska handlingsutilitarismen och Kantianismen. Förklara vilken av de två teorierna du tycker bäst fångar dels idén om jämlikhet och dels idén om människors moraliska värde. (5p)
3. Timmons identifierar en mängd olika krav som han tycker att teorier/principer från den normativa etiken ska uppfylla. Redogör för fyra sådana krav och illustrera varje med hänvisning till en teori/princip som du antingen anser lyckas eller misslyckas med att uppfylla kravet. Du ska alltså kortfattat redogöra för huvudtanken bakom fyra etiska teorier. Ta ställning till vilket av kraven du tycker är mest centralt och motivera. (10p)

Franzén et al.

4. Förekomsten av oenigheter återopas emellanåt för att kritisera den moraliska realismen. Redogör för teorin och försök att formulera kritiken på ett så välvilligt sätt du kan. Ta ställning till huruvida du tycker att kritiken är rimlig och varför. (5p)
5. Liza säger om två handlingar som är identiska i termer av sina naturalistiska egenskaper att den ena är moraliskt tillåten och den andra moraliskt otillåten. De flesta filosofer skulle hävda att detta vore märkligt. Förklara varför och redogör för skälen till att non-naturalismen ofta hävdas ha problem att förklara kopplingen mellan det moraliska och det naturalistiska. (5p)
6. Shirin säger att vi har en moralisk plikt att rösta i riksdagsvalet och Rosanna säger att vi har en moralisk plikt att inte göra det. Redogör för tre semantiska teorier från metaetiken och tillämpa dem i syfte att klargöra innebörden av de respektive uttalandena. Förklara sedan hur frågor kring värderingar och deras koppling till motivation kan komma att ha relevans för vår bedömning av de semantiska teoriernas rimlighet. (10p)

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamensdatum: 24-11-2023

Kurs: FPRA12, FPPA01

Examinator: Andrés G. Garcia

Maxpoäng: 40

För att bli godkänt krävs att svaret till minst 50% uppfyller kvalitetskraven. A stå för minst 90%, B för minst 80%, C för minst 70%, D för minst 60% och E för minst 50%.

A=36-40; B=32-35; C=28-31; D= 24-27;

E= 20-23; U= 0-19.

Moralfilosofi

Timmons

1. Redogör för W. D. Ross' etiska pluralism och förklara skillnaderna och kopplingarna mellan de två allmänna sorters plikter han beskriver ("prima facie" och "proper"). Ta ställning till hans teori och motivera. (5p)
2. Redogör för huvuddragen i naturrättsteorin. Förklara och utvärdera doktrinen om dubbel effekt (eng: "the doctrine of double effect") och dess potentiella relevans för naturrättsteorin (5p).
3. Timmons identifierar en mängd olika krav som han tycker att teorier/principer från den normativa etiken ska uppfylla. Redogör för fyra sådana krav och illustrera varje med hänvisning till en teori/princip som du antingen anser lyckas eller misslyckas med att uppfylla kravet. Du ska alltså kortfattat redogöra för huvudtanken bakom fyra etiska teorier som du inte nämns i fråga 1 och 2. Ta ställning till vilket av kraven du tycker är mest centralt och motivera. (10p)

Franzén et al.

4. Formulera din egen naturalistiska analys av moraliska uttalandens innebörd. Använd den öppna frågans argument i ett försök att illustrera svagheterna med din analys. Förklara varför en syntetisk (eller "metafysisk") variant av din teori inte riskerar att drabbas av just detta argument. (5p)
5. Redogör för skillnaden mellan moralisk realism och misstagsteori. Ta ställning till vilken av de två traditionerna som tycks mest rimlig och motivera. Känn dig fri att samtidigt hänvisa till argument från Timmons bok. (5p)
6. Shirin säger att vi har en moralisk plikt att rösta i riksdagsvalet och Rosanna säger att vi har en moralisk plikt att inte göra det. Redogör för tre semantiska teorier från metaetiken och tillämpa dem i syfte att klargöra innebörden av de respektive uttalandena. Förklara sedan hur frågor kring värderingar och deras koppling till motivation kan komma att ha relevans för vår bedömning av de semantiska teoriernas rimlighet. (10p)

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamensdatum: 2024-01-11
Kurs: FPRA12:4, FPPA01:4
Examinator: Jakob Werkmäster, Jenny Magnusson
Maxpoäng: 40
A=36-40; B=32-35; C=28-31; D= 24-27;
E= 20-23; U= 0-19.

Samhällsfilosofi

Skriv svaren på de två delarna på separata ark!

Jakobs frågor:

1. Med hjälp av idéer från kurslitteraturen diskutera frågan huruvida vi borde ha enbart en världsstat, flera nationalstater eller inga stater (10p).
2. En student gör följande påstående: "Positiv- och negativ frihet lyckas inte fånga på vilket sätt makt är centralt för att förstå vad det innebär att vara fri. Det behövs ett tredje frihetsbegrepp som är viktigare". Förklara positiv och negativ frihet samt det tredje frihetsbegreppet studenten nämner. Diskutera sedan huruvida du håller med studentens påstående eller inte. (7p)
3. En Millian gör följande uttalande: "Demokrati gör dess medborgare till bättre människor". För en kritisk diskussion kring Millianens påstående (3p).

Jennys frågor:

4. Beskriv ursprungspositionen i Rawls teori om rättvisa, vilken information har man och har man inte i den? Beskriv sedan hur Okin skulle vilja ändra Rawls formulering av ursprungspositionen. Diskutera sedan huruvida en liberal bör hålla med om Okins ändringar. (9p)
5. Redogör för vad Dworkin menade med att en fördelning bör bara ambitionskänslig och förutsättningsokänslig. Diskutera sedan vilken av Nozicks eller Rawls syn på rättvisa är mest ambitionskänslig och förutsättningsokänslig. (7p)
6. Beskriv ett av Lockes argument för ursprungligt förvärv (dvs hur man rättfärdigt kan förvärva tidigare oägda gods eller land) och diskutera en invändning mot argumenten i fråga. (4p)

Lycka till!!!

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 2023-12-12
Kurs: FPRA12:4/FPPA01:3
Examinator: Jakob Werkmäster, Jenny Magnusson
Maxpoäng: 40
A=36-40; B=32-35; C=28-31; D= 24-27;
E= 20-23; U= 0-19.

Filosofiska institutionen

Samhällsfilosofi

Skriv svaren på Jakobs och Jennys frågor på separata papper!

Jakobs frågor:

1. Med utgångspunkt i kurslitteraturen redogör för varför en anarkist anser att staten inte är rättfärdigad. Redogör även för två argument mot anarkistens position och hur du tycker att en anarkist borde besvara dessa argument. (4p)
2. Rättfärdiga demokrati som politisk beslutsprocedur. (5p)
3. Redogör för positiv- och negativ frihet. Varför menar vissa menar att det positiva frihetsbegreppet är riskabelt för att det kan leda till auktoritärt beteende. Hur tycker du att en anhängare av positiv frihet borde försöka besvara kritiken. (6p)
4. Beskriv och jämför Hobbes, Locke och Rousseaus syn på naturtillståndet. (5p)

Jennys frågor:

5. Redogör för Rawls rättvisepprinciper och hur Rawls argumenterar för dem. (7p)
6. Redogör för likheter och skillnader mellan Rawls socialliberala syn på rättvisa och Nozicks libertarianska syn på rättvisa. Diskutera sedan vilken av dessa syner på rättvisa en liberal bör acceptera. (7p)
7. Bör vi ha en fri marknad? Med utgångspunkt i kurslitteraturen redogör för två argument emot en fri marknad. Diskutera sedan hur dessa argument skulle kunna bemötas. (6p)

Lycka till!!!

Jakob och Jenny